

Omvärldsbevakning

Strategidag HFS 21 september

Nätverket Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård

Löpsedlar – i debatten

Så ska staten ta
kontrollen över vården

**”Arbetskraften kommer
inte räcka till i framtiden”**

Framtida behov handlar inte bara om ”antal” – nya
behov, nya förutsättningar

**Trollfabriker, falska nyheter och virala folkstormar -
gränsen mellan lögn och sanning blir alltmer diffus
och en obskyr.**

”Sverige måste utbilda för
framtidens välfärd”

**Avståndet mellan teoretisk högre
utbildning och yrkespraktik för stort**

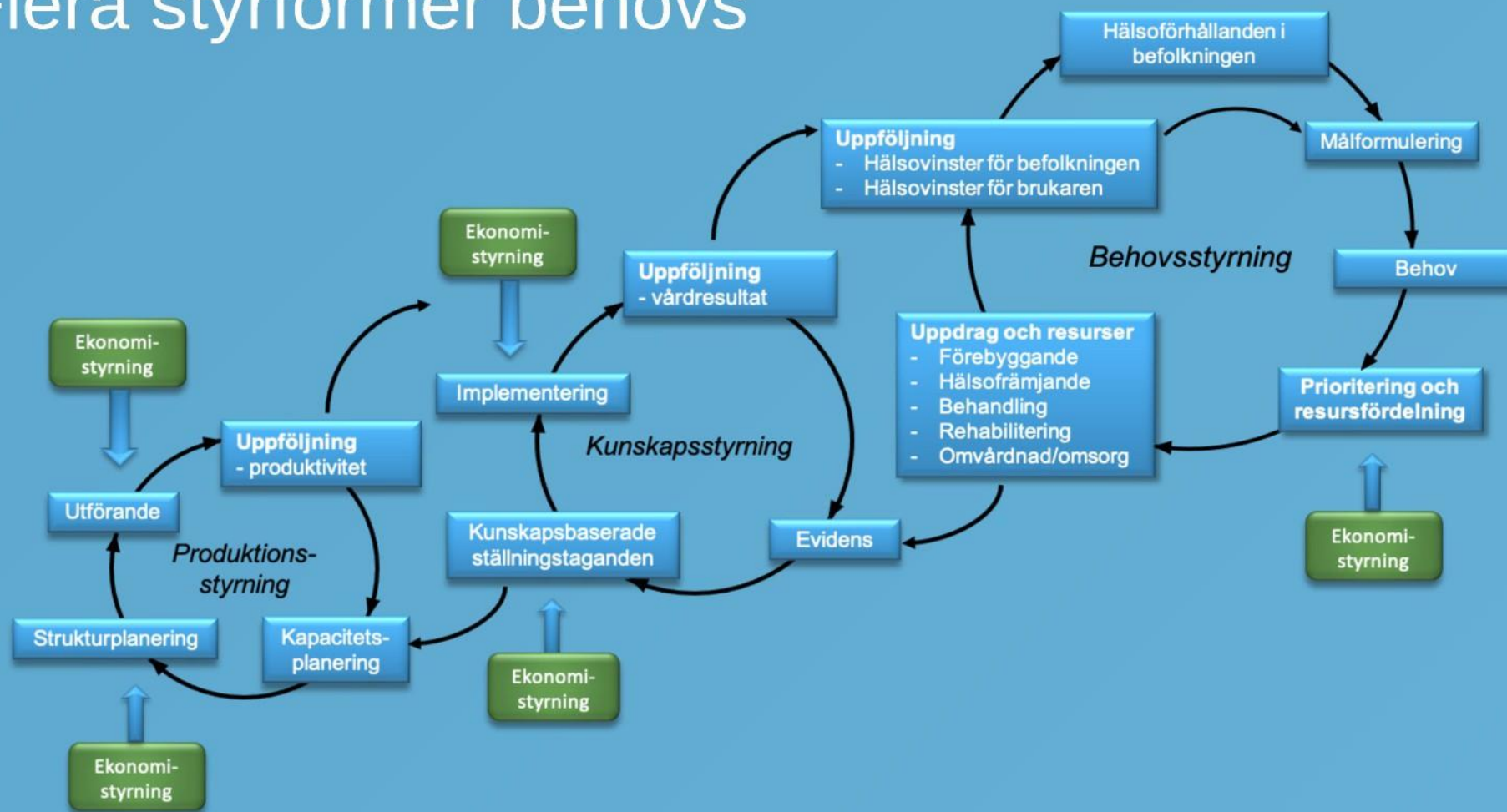
Förändringsbehov mer accepterat – samtidigt
motstånd och misstro hos olika grupper i
samhället som inte anser att deras röster och
förutsättningar hörs.

Ökad betoning på tvärvetenskaplig kunskap och
samarbete över discipliner för att möta komplex
utmaningar. Inte bara specialisering – utan
sammanfoga olika kunskapsområden

Omvärldstimmen

- Några exempel från Vägval för framtiden
 - Utan spaning – ingen aning – komplement som kan användas
 - Stödmaterial att hämta inspiration ifrån
- Gruppdiskussion om *hur* man kan arbeta med omvärldsbevakning i regionerna och *hur* de skulle kunna tas in i planeringen
- Återkoppling – summering

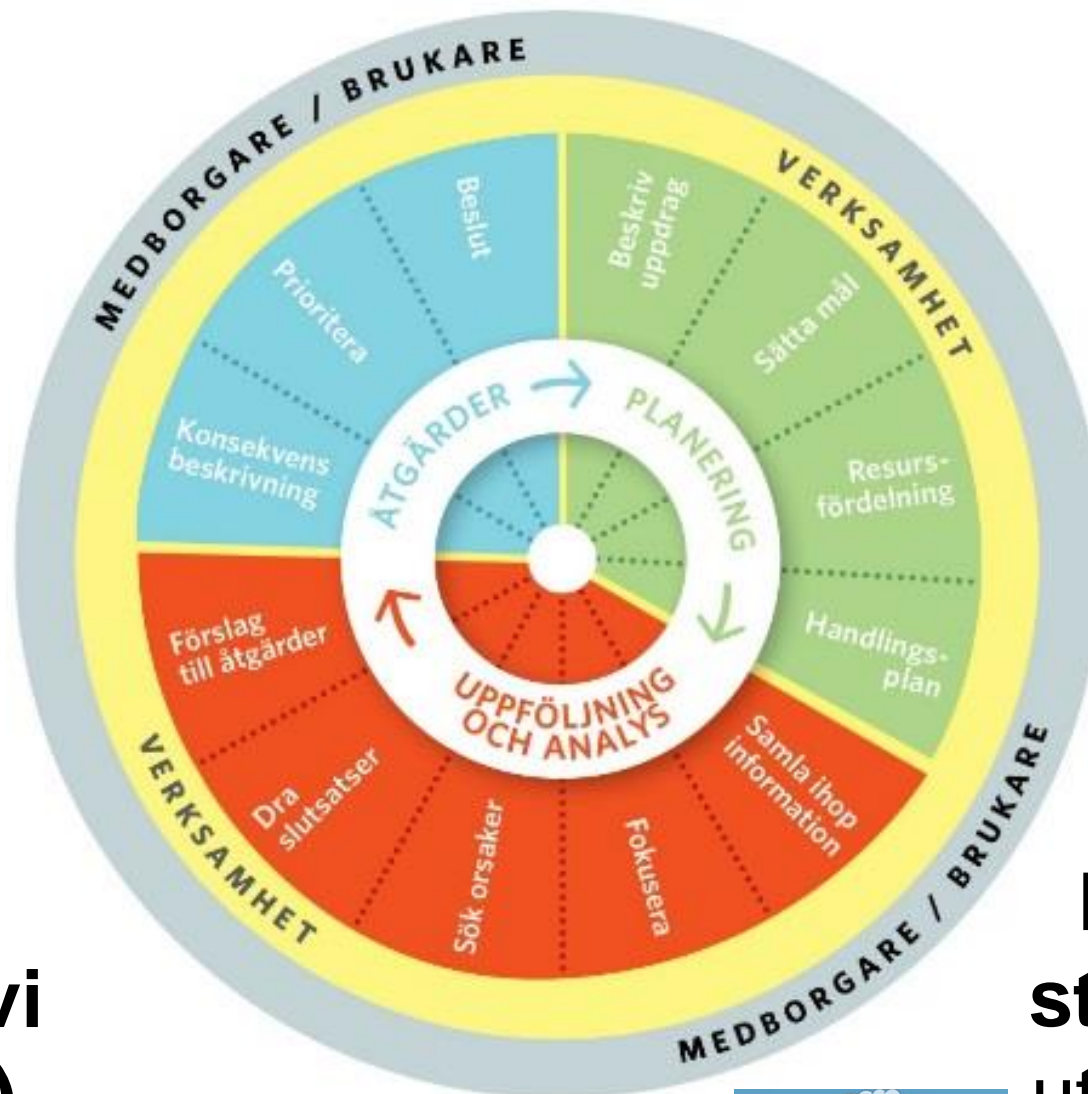
Flera styrformer behövs

Vad förändrar vi (åtgärder)

Vad vet vi (resultat)

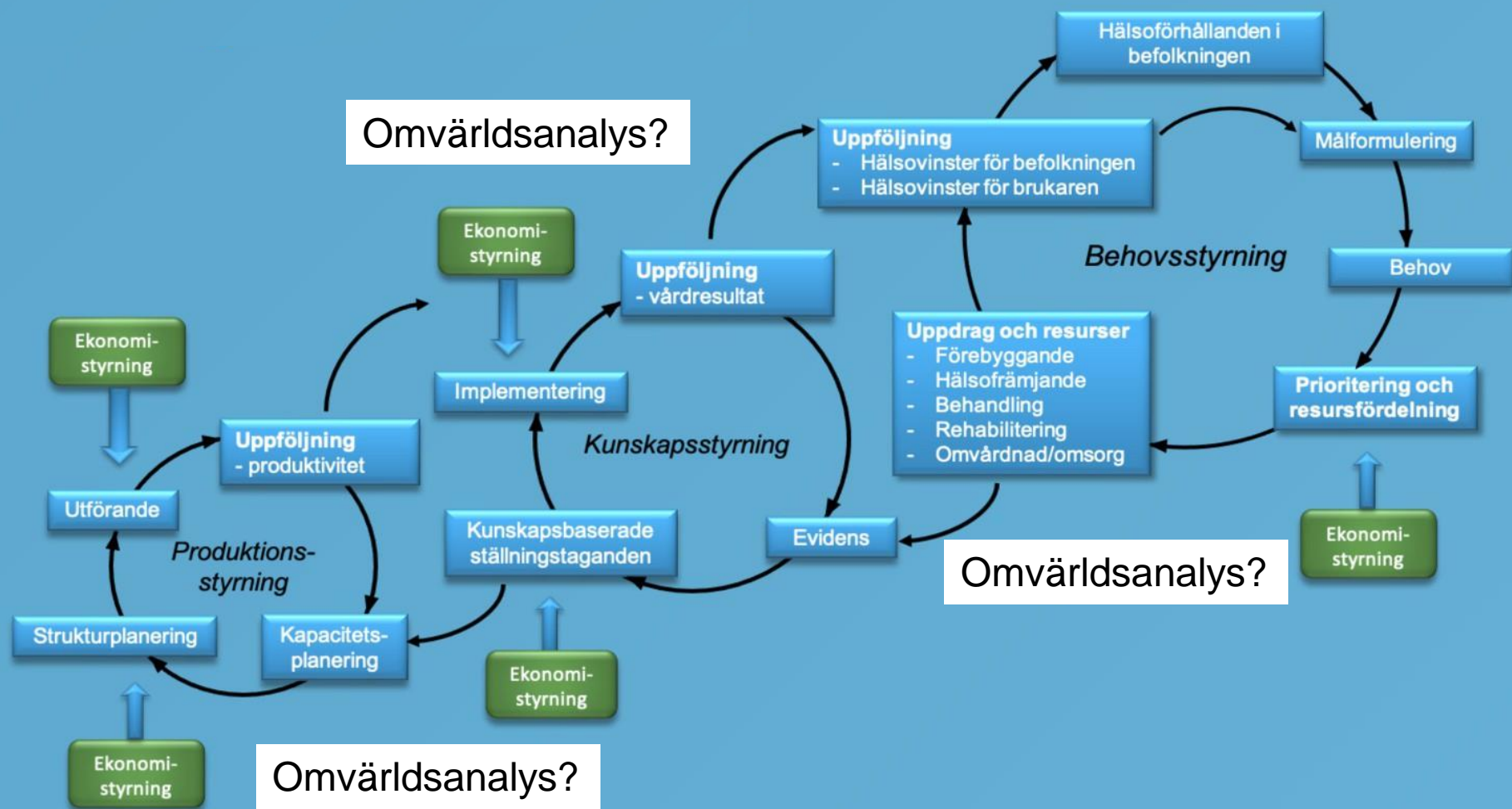
Vad vill vi (mål)

- Uppdrag och resurser
- Förebyggande
- Hälsöfrämjande
- Behandling
- Rehabilitering
- Omvårdnad/omsorg

Ledningens styrsnurra för utveckling och förbättring

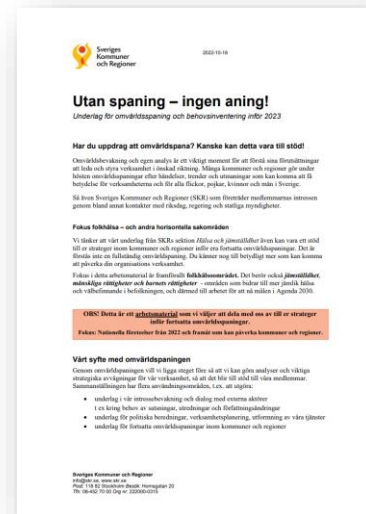
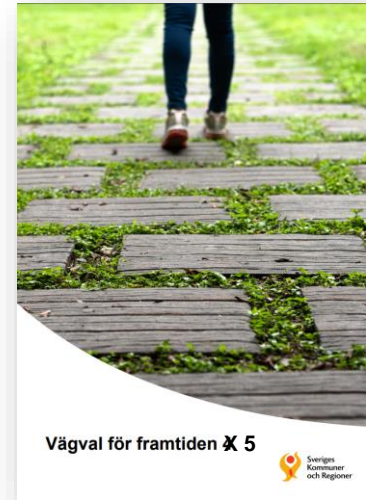

Omvärldsanalys?

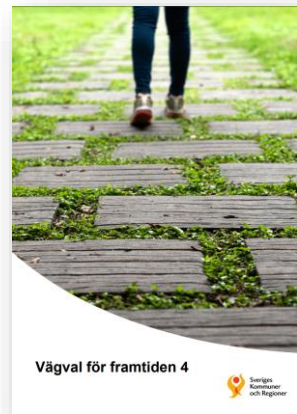

Varför omvärldsbevakning

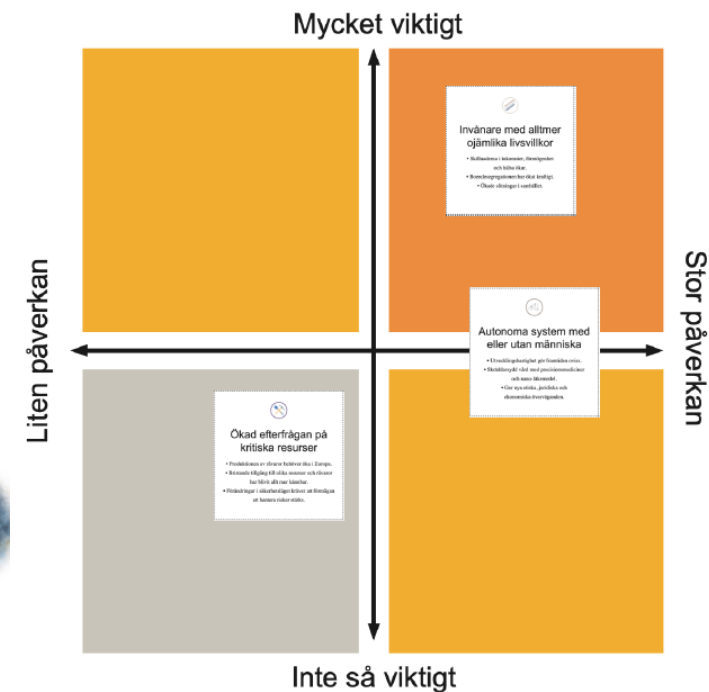
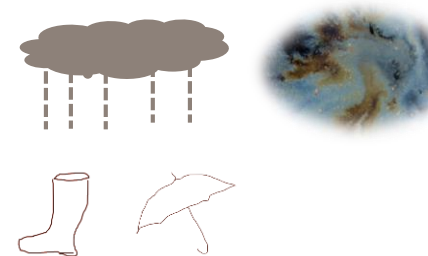
- Omvärldsbevakning och en egen analys för att ha koll på förutsättningar, möjligheter och utmaningar som präglar samhällsutvecklingen
 - Spänningsfält
 - Trender
 - Statliga, nationella och andra initiativ; lagar, förordningar, utredningar, förslag

Ex på struktur för omvärldsanalys som en del i styrning och ledning

- Förarbete
- Bjud in till workshop:
 - nyckelpersoner, förtroendevalda och tjänstepersoner för att dela bild av nuläget och utmaningarna
- Diskutera trender
 - Värdering
 - Hur påverkar det oss och hur hanterar vi det
- Prioritera

Det vi vill och förslag till lösningar är en annan diskussion - kommer i ett senare skede

Exempel områden i Vägval

Spänningsfält

- Demografi
- Globalisering
- Grön omställning
- Värderingar
- Teknikutveckling

Trender

- Demokratin utmanas
- Samhällskontrakt under omförhandling
- ”Tyckekonomin” breder ut sig
- Fler vägar till kunskap
- Demografiska utvecklingen utmanar
- AI förändrar arbetslivet
- Autonoma system med eller utan människa
- Invånare med alltmer ojämlika livsvillkor
- Omfattande resurser krävs för att hantera klimatförändringen
- Ökad efterfrågan på kritiska resurser

Avslutande artikel – knyter ihop

- Ovisshet driver fram nya arbetssätt

Vägval för framtiden – en spaning mot 2035

SKR bjuder in till seminarium där vi presenterar den femte upplagan av trend- och omvärldsanalysen Vägval för framtiden 5. SKR går igenom övergripande spänningsfält och trender som påverkar det kommunala och regionala uppdraget fram mot år 2035.

📅 **Datum:** 28 september 2023

🕒 **Tid:** 9.30 – 12.00

📍 **Plats:** Digitalt

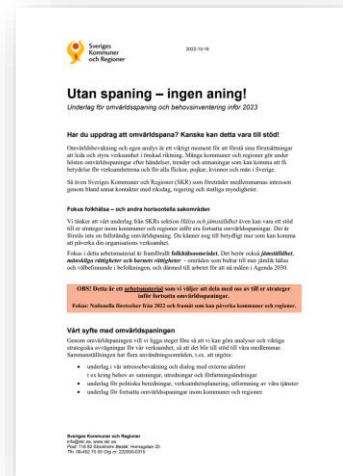
💰 **Kostnad:** 500 kronor exklusive moms.

📅 **Sista anmälningdag:** 25 september 2023

Exempel statliga initiativ

- Riksdagens uppmaning till regeringen - hälsofrämjande insatser i primärvårdens grunduppdrag.
 - Vilka verksamhetsområden kan påverkas, vad innebär det? Kompetens, resurser, vinster/utmaningar/undanträngningseffekter???
- Samsjuklighet – samordnade insatser vid skadligt bruk, beroende, psykiatrisk diagnos
 - Vilken samordning finns idag på individ- och strukturell nivå? Vilka verksamhetsområden kan påverkas?

Förbereda:

- Fakta = framtaget, analyserat och värderat
- Identifiera utmaningar – ex matris

Vad betyder det för oss?

Trender omvärld

FIGUR 1. Exempel på matris som ger överblick

Identifierade utmaningar	Fakta som säger något om utmaningen		
Försörjningsgapet ökar	Demografisk försörjningskvot	Demografisk försörjningskvot 5 års prognos	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år
Kompetensbrist inom skola och omsorg	Åldersstruktur per yrkesgrupp	Sjukfrånvaro	Utbildningsnivå
Hög sjukfrånvaro inom omsorgen	Verksamhetsresultat	HME*	Chefstäthet
Låg rörlighet på arbetsmarknaden	Pendlingsmöjligheter	Utbildningsnivå	Näringslivets sammansättning
Underskott i socialtjänsten	Kostnadsjämförelser med andra	Hushåll med ekonomiskt bistånd	Nettokostnadsavvikelse
Ökad otrygghet hos äldre	Invånare med avsaknad av tillit till andra	Självskattad hälsa	Anmällda våldsbrott

ng

gar

/region/nationellt

gar inom
organisation

Vägval spänningsfält o trender

Demografiska förändringar, medborgarnas hälsa, livsvillkor och livsstil förändringar i civila samhället

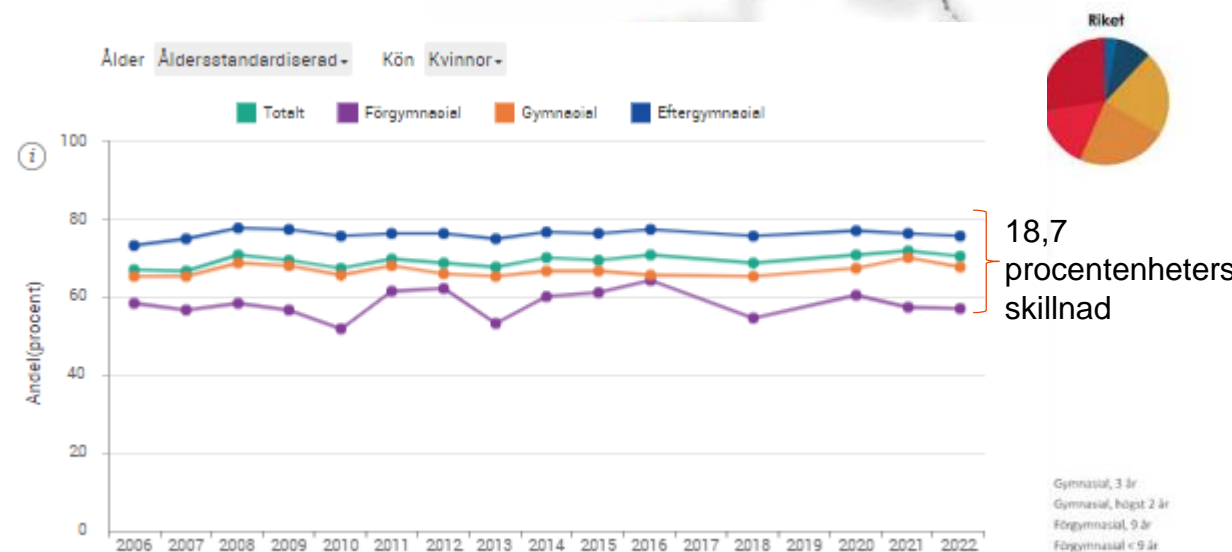
Förmågan att samverka regionalt eller nationellt, t ex infrastruktur eller vård-samverkan, statens styrning

Möjligheten att rekrytera och behålla kompetens, finansiella förmåga, investeringar eller pensionsskuld, förmåga att bedriva effektiva verksamheter, verksamheternas resultat, bruk av allmänna medel

”Invärldsanalys”

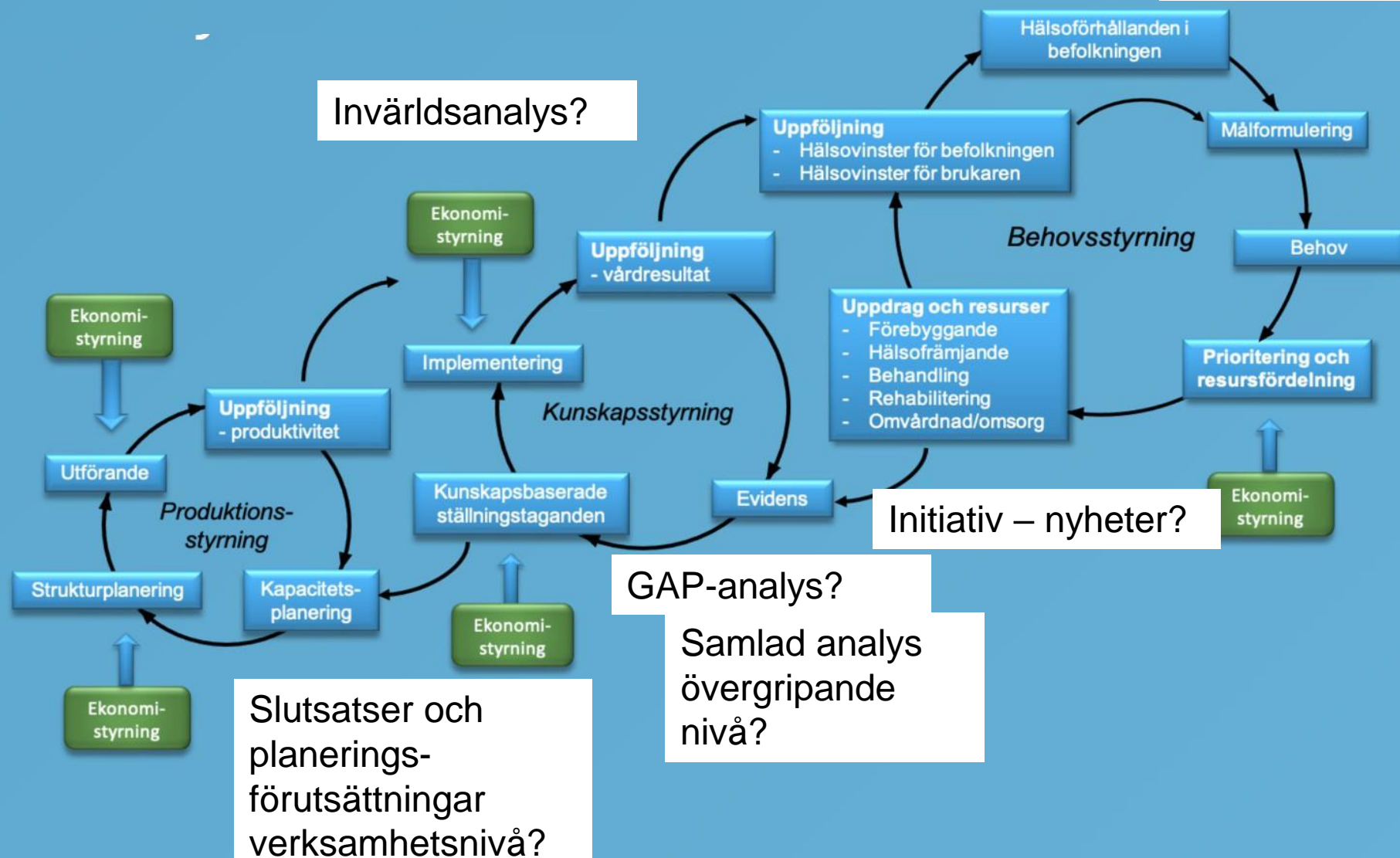
Några tips – förbereda fakta

- Tid, lokal, personligt, sammanhang – före och under workshop
- Fakta
 - Analysera fakta – skilj tro från vetande och önskande
 - Kombinera fakta
 - Fördela fakta geografiskt
 - Försiktighet vid trender
 - Se vid sidan av medelvärden
 - Lär av jämförelser
 - Dra inte förhastade slutsatser
 - Skapa pedagogiska presentationer av fakta

Var kommer omvärlds- och invärldsanalysen till nytta?

Spänningsfält & trender?

Förslag till diskussionsfrågor

- Reflektioner – idéer utifrån presentationen?
- Görs omvärldsanalyser (och invärldsanalyser) idag – och var kommer de till nytta?
- Hur skulle de kunna komma till bättre nytta?

*hur man kan arbeta med omvärldsbevakning i regionerna och
hur de skulle kunna tas in i planeringen*

